

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Jiřího Pally a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **P. J.**, zast. JUDr. Drahomírou Janebovou Kubisovou, advokátkou, se sídlem Blahoslavova 186/II, Mladá Boleslav, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 19. 12. 2008, č. j. 48 Az 69/2008 - 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Zástupkyni žalobce JUDr. Drahomíře Janebové Kubisové, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 2856 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Praze usnesením ze dne 19. 12. 2008, č. j. 48 Az 69/2008 - 39, zastavil řízení o žalobě žalobce proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-270/LE-BE03-BE07-2008, ze dne 7. 4. 2008, rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, a ustanovené zástupkyni žalobce nepřiznal odměnu za zastupování. Uvedeným rozhodnutím žalovaný zastavil řízení o udělení mezinárodní ochrany podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů, neboť žádost žalobce shledal nepřijatelnou ve smyslu § 10a písm. e) téhož zákona.

V odůvodnění svého rozhodnutí krajský soud konstatoval, že z evidence žalovaného zjistil, že žalobce byl dne 3. 9. 2008 vyhoštěn z území České republiky a jeho pobyt na území České republiky není znám. Soud shledal, že v daném případě jsou v důsledku neznámého pobytu žalobce splněny podmínky § 33 písm. b) a e) zákona o azylu, a proto řízení zastavil.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) prostřednictvím ustanovené zástupkyně včas kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Namítal, že krajský soud nevyčerpal všechny dostupné prostředky ke zjištění pobytu stěžovatele, neboť vycházel pouze ze zprávy žalovaného a neučinil dotaz na Policii České republiky. Stěžovatel podotkl, že je nemožné, aby byly současně splněny podmínky § 33 písm. b) a § 33 písm. e) zákona o azylu. Pokud nelze zjistit místo pobytu stěžovatele, nemůže se soud odvolávat na skutečnost, že se stěžovatel v místě hlášeného pobytu nezdržuje. Stěžovatel doplnil, že v okamžiku, kdy byl vyhoštěn z území České republiky, lze předpokládat, že sám neznal místo svého dalšího pobytu. Bez finančních prostředků si nemohl zajistit místo pobytu trvalejšího charakteru a toto místo soudu ohlásit. Stěžovatel dále poukázal na nesprávné určení odměny své zástupkyně. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že v kasační stížnosti nebyla zpochybněna skutečnost, že místo pobytu stěžovatele nebylo v době vydání napadeného usnesení známo. Žalovaný se neztotožnil s názorem stěžovatele, že není možné, aby byly současně splněny podmínky § 33 písm. b) a e) zákona o azylu. Žalovaný navrhl kasační stížnost zamítnout.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil, zda jsou splněny podmínky řízení, resp. zda není dán obligatorní důvod pro zastavení řízení. Dospěl k závěru, že bylo-li kasační stížností napadeno usnesení o zastavení řízení z důvodu neznámého pobytu, nelze řízení o kasační stížnosti z téhož nebo podobného důvodu zastavit, neboť takový postup by znamenal odepření přístupu k soudu a popření smyslu kasační stížnosti jako opravného prostředku.

Pokud jde o oprávněnost zástupkyně stěžovatele k podání kasační stížnosti, vycházel Nejvyšší správní soud z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2007, č. j. 1 Afs 120/2006 - 117, publikovaného ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 1460/2008, www.nssoud.cz, podle kterého *ustanoví-li ve správním soudnictví v řízení o žalobě krajský soud účastníku řízení zástupcem advokáta (§ 35 odst. 8 s. ř. s.), je takto ustanovený advokát oprávněn zastupovat účastníka řízení také v řízení o kasační stížnosti a v zastoupení účastníka řízení také kasační stížnost podat.*

S ohledem na tyto premisy byla zástupkyně stěžovatele, ustanovená usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 7. 5. 2008, č. j. 48 Az 69/2008 - 17, oprávněna v zastoupení stěžovatele podat kasační stížnost proti napadenému usnesení.

Kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu, a dále vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem.* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publikovaný ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 625/2005, www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud proto považoval za důvod podání kasační stížnosti důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil, že podle úředního záznamu krajského soudu ze dne 22. 10. 2008 bylo v databázi žalovaného zjištěno, že stěžovatel byl naposledy k pobytu hlášen na adrese: ZZC Bělá, odchod 3. 9. 2008; jeho další pobyt znám není. Podle úředního záznamu ze dne 25. 11. 2008 krajský soud dotazem u žalovaného zjistil, že stěžovatel byl dne 3. 9. 2008 vyhoštěn. Krajský soud v Praze následně usnesením ze dne 25. 11. 2008, č. j. 48 Az 69/2008 - 37, ustanovil stěžovateli opatrovníka Organizaci pro pomoc uprchlíkům.

Na základě takto zjištěného skutkového stavu posoudil Nejvyšší správní soud podanou kasační stížnost a dospěl k závěru, že není důvodná.

Podle § 33 zákona o azylu *soud řízení zastaví, jestliže a) žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) v průběhu řízení zemřel, b) nelze zjistit místo pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany (žalobce), c) žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) v průběhu řízení neoprávněně vstoupil na území jiného státu, d) žadateli o udělení mezinárodní ochrany (žalobci) bylo v průběhu řízení uděleno státní občanství České republiky, nebo e) žadatel o udělení mezinárodní ochrany (žalobce) se nezdržuje v místě hlášeného pobytu a jeho změnu soudu neoznámil.*

Dikce citovaného ustanovení zákona o azylu „soud řízení zastaví“ neposkytuje podle názoru Nejvyššího správního soudu možnost volby procesního postupu v případě nastoupení některé z tam předpokládaných okolností; soud má v takové situaci povinnost řízení zastavit.

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu *byl-li žadatel o poskytnutí mezinárodní ochrany vyhoštěn z území České republiky a místo jeho pobytu není známo, připadá do úvahy zastavení řízení podle § 33 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, nikoliv podle § 33 písm. e) citovaného zákona* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2009, č. j. 8 Azs 26/2009 - 45, www.nssoud.cz).

V citovaném rozsudku Nejvyšší správní soud řešil obdobnou situaci, kdy krajský soud rovněž zastavil řízení s odůvodněním, že žalobce byl vyhoštěn z území České

republiky a jeho pobyt na území České republiky není znám. Nejvyšší správní soud vyslovil, že *nemožnost zjistit místo pobytu žadatele o udělení azylu je dána jen tam, kde krajský soud vyvíjel požadované úsilí ke zjištění místa pobytu žadatele a přes toto úsilí a případně další pátrání v příslušných evidencích nebyl pobyt žadatele zjištěn a zůstal zcela neznámý* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2005, čj. 7 Azs 271/2004 - 58, č. 707/2005 Sb. NSS). Mezi soudy dostupné prostředky ke zjištění pobytu žadatele o azyl patří zejména dotaz na místo pobytu žadatele u obou správních orgánů, které mají dle zákona o azylu vést evidenci místa pobytu žadatelů o azyl, tj. Ministerstvo vnitra a Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie, podle okolností konkrétní projednávané věci lze uvažovat např. i o dotazu na místo pobytu žalobce u jeho zástupce, má-li nějakého, příp. pokus o doručení na adresu, kterou žalobce uvede v podání soudu. V projednávané věci nelze krajskému soudu vytknout nedostatek snahy o zjištění místa pobytu stěžovatele, neboť se s dotazem na místo pobytu žadatele obrátil na oba evidenční orgány, které mají podle zákona o azylu vést evidenci místa pobytu žadatelů o azyl. Stěžovateli lze teoreticky přisvědčit v názoru, že se v dané situaci nabízela možnost dotazu na místo pobytu stěžovatele v místě jeho posledního hlášeného pobytu, tj. v zařízení pro zajištění cizinců v Bělé - Jezové. Ze spisů ovšem jednoznačně vyplývá, že závěry krajského soudu o nemožnosti zjištění místa pobytu stěžovatele plně odpovídají skutečnosti. Z obsahu kasační stížnosti jednoznačně vyplývá, že místo pobytu stěžovatele po vyhoštění nebylo známo jeho právnímu zástupci ani stěžovateli samotnému. Stěží lze proto přijmout názor stěžovatele, že nebyly splněny podmínky stanovené v § 33 písm. b) zákona o azylu, tedy že bylo možné zjistit místo pobytu stěžovatele. Nejvyšší správní soud připomíná, že nastoupení některého z důvodů podle § 33 zákona má obligatorní procesní vyústění v podobě zastavení řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2008, čj. 3 Azs 40/2008 - 67).

V projednávané věci lze stěžovateli přisvědčit, že krajský soud pochybil při zjišťování, zda byly splněny podmínky § 33 písm. b) zákona o azylu, neboť se neobrátil na Policii České republiky. Toto pochybení však v daném případě nezpůsobuje nezákonnost napadeného usnesení, neboť k dotazu Nejvyššího správního soudu Policie České republiky potvrdila, že stěžovatel byl dne 3. 9. 2008 vyhoštěn z území České republiky. Dotazem na žalovaného, ani na Policii České republiky tak nebylo možno místo pobytu stěžovatele zjistit.

Obsah soudního spisu jednoznačně svědčí pro závěr, že pobyt stěžovatele v době rozhodování krajského soudu nebyl znám, což nebylo vyvráceno ani podanou kasační stížností. Zástupkyně stěžovatele ostatně v kasační stížnosti výslovně uvádí, že ani stěžovatel v okamžiku vyhoštění pravděpodobně neznal místo svého dalšího pobytu. Nejvyšší správní soud k tomu doplňuje, že stěžovatel - vědom si probíhajícího řízení u krajského soudu - mohl soudu sdělit, na jaké adrese na Ukrajině pobývá, což však neučinil.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že ačkoliv krajský soud pochybil, když nekontaktoval Policii České republiky za účelem zjištění místa pobytu stěžovatele, toto pochybení nemá vliv na zákonnost napadeného usnesení, neboť z obsahu soudního spisu, vyjádření zástupkyně stěžovatele i pozdějšího sdělení Policie České republiky je zřejmé, že stěžovatel byl dne 3. 9. 2008 vyhoštěn z území České republiky a jeho další pobyt není znám příslušným orgánům, ani jeho zástupkyni.

Zástupkyně stěžovatele v kasační stížnosti neuvedla současné místo pobytu stěžovatele, ani jeho místo pobytu v době vydání rozhodnutí o zastavení řízení;

nezpochybnila tedy závěr soudu, že stěžovatel byl neznámého pobytu a důvod pro zastavení řízení podle § 33 písm. b) zákona o azylu byl dán.

Ve zmíněném rozsudku ze dne 6. 8. 2009, č. j. 8 Azs 26/2009 - 45, www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud dále uvedl, že *v nyní posuzované věci skutečně nebylo možné aby byly splněny podmínky § 33 písm. b) a písm. e) zákona o azylu současně. V dané situaci byl splněn pouze důvod podle písm. b) citovaného ustanovení, tj. že v případě stěžovatele nebylo možné zjistit jeho pobyt. Ustanovení § 33 písm. e) zákona o azylu nedopadá na případy, kdy je účastník řízení vyhoštěn, tj. nikoliv o své vůli donucen opustit území České republiky. V takovém případě, jsou-li splněny jeho podmínky, lze aplikovat pouze § 33 písm. b) zákona o azylu. Mezi jednotlivými důvody pro výrok o zastavení řízení podle uvedeného ustanovení zákona o azylu však není důvodu rozlišovat, v případě nastoupení některé se zákonem předpokládaných okolností je soud povinen řízení zastavit. Bylo by proto zcela v rozporu se zásadou procesní ekonomie, kdyby Nejvyšší správní soud zrušil usnesení krajského soudu, aby tento soud ve svém odůvodnění vypustil odkaz na jedno ze dvou zákonných ustanovení, přestože druhé z ustanovení jako důvod pro zastavení řízení plně ob stojí.*

Rovněž v projednávané věci ob stojí jako důvod pro zastavení řízení skutečnost, že stěžovatel byl ke dni vydání napadeného usnesení neznámého pobytu, krajskému soudu tedy vznikla povinnost řízení podle § 33 písm. b) zákona o azylu zastavit.

K námitce zástupkyně stěžovatele, že jí nebyla přiznána odměna za zastupování, Nejvyšší správní soud podotýká, že krajský soud jí požadovanou odměnu přiznal dodatečně usnesením ze dne 21. 4. 2009, č. j. 48 Az 69/2008 - 56, čímž zmíněná námitka ztratila význam.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že nezjistil namítanou nezákonnost rozhodnutí krajského soudu, kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. tedy nebyl prokázán, a proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 19. 12. 2008, č. j. 48 Az 69/2008 - 39, jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Protože úspěšnému žalovanému v tomto stádiu řízení žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly a stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odměna ustanovené zástupkyni stěžovatele JUDr. Drahomíře Janebové Kubisové, advokátce, byla stanovena za jeden úkon právní služby ve výši 2100 Kč podle § 9 odst. 3 písm. f) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů [písemné podání soudu týkající se věci samé podle § 11 odst. 1 písm. d) této vyhlášky] a režijní paušál podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky ve výši 300 Kč za každý úkon. Zástupkyně stěžovatele doložila, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se podle § 35 odst. 8 s. ř. s. odměna zvyšuje o částku odpovídající této dani, která činí 19 % z částky 2400 Kč, tj. 456 Kč. Zástupkyni stěžovatele bude vyplacena částka ve výši 2856 Kč, a to z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. září 2009

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu